

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 209/2540

บริษัท เอส ที ซี ฟีด จำกัด โจทก์ นาย สมศักดิ์ อารังธวัชชัย กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/34

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นบริษัทจำกัดประกอบกิจการโรงงานผลิตอาหารสัตว์ทุกชนิดเพื่อจำหน่ายส่วนจำเลยมีอาชีพตั้งฟาร์มเลี้ยงกุ้งและเป็นลูกค้าโจทก์โดยซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์การเลี้ยงกุ้งจากโจทก์เพื่อนำไปเลี้ยงกุ้งเมื่อจำเลยซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์การเลี้ยงกุ้งไปเพื่อเลี้ยงกุ้งจำหน่ายหาได้ซื้อไปเพื่อเลี้ยงกุ้งไว้บริโภคเองกรณีจึงตกอยู่ในบังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34(1) ตอนท้ายที่ว่าเว้นแต่เป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายลูกหนี้ตนเองดังนั้น อายุความสิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงมีกำหนด 5 ปีหาใช่ 2 ปีไม่เมื่อปรากฏว่าจำเลยได้ลงชื่อยอมรับยอดหนี้ตามบันทึกลงวันที่ 1 ตุลาคม 2533 อันมีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลงเมื่อนับระยะเวลาจากวันดังกล่าวถึงวันที่ 23 เมษายน 2536 ซึ่งเป็นวันฟ้องยังไม่พ้นกำหนด 5 ปีฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่าเมื่อระหว่างเดือนกรกฎาคม 2533 ถึงเดือนกันยายน 2533 จำเลยทั้งสองได้ซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์การเลี้ยงกุ้งไปจากโจทก์เพื่อนำไปเลี้ยงกุ้งของจำเลยทั้งสองที่ฟาร์มเลี้ยงกุ้งชื่อ "วิทยาฟาร์ม" รวม 20 ครั้ง เป็นเงินทั้งสิ้น 4,297,756 บาทจำเลยทั้งสองได้รับสินค้าไปครบถ้วนแล้ว ต่อมาวันที่ 1 ตุลาคม 2533 จำเลยที่ 1 ทำบันทึกรับรองว่าเป็นหนี้โจทก์คิดถึงวันที่ 30 กันยายน 2533 เป็นเงินทั้งสิ้น 4,764,131.60 บาท เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระโจทก์ได้มีหนังสือทวงถามแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉยขอให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ดังกล่าวเป็นเงิน 4,297,756 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์จำเลยที่ 1 ให้การว่าโจทก์ เป็น พ่อค้า ฟ้อง เรียก เอา ค่าสินค้าที่ได้ ส่งมอบ จาก จำเลย ที่ 1 และ จำเลย ที่ 1 ยอมรับ ว่า เป็น หนี้โจทก์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2533 เป็นต้น มา นับ ถึง วันฟ้อง คือวันที่ 23 เมษายน 2536 เป็น ระยะเวลา เกิน 2 ปี ฟ้อง ของ โจทก์จึง ขาดอายุความ ขอให้ ยกฟ้องจำเลย ที่ 2 ขาดนัด ยื่น คำให้การ และ ขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้น พิพากษายก ฟ้องโจทก์ อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ ภาค 3 พิพากษายืนโจทก์ ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34(1) ดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยหรือไม่ โจทก์ ฎีกาว่า มาตรา 193/33 บัญญัติว่า "สิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้ ให้มีกำหนดอายุความห้าปี(5) สิทธิเรียกร้องตามมาตรา 193/34(1) (2) และ (5) ที่ไม่อยู่ในบังคับอายุความสองปี" และมาตรา 193/34 บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้ ให้มีกำหนดอายุความสองปี (1) ผู้ประกอบการค้าหรืออุตสาหกรรม ผู้ประกอบหัตถกรรม เรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบค่าการทำงานที่ได้ทำหรือค่าดูแลกิจการของผู้อื่นรวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายลูกหนี้ตนเอง" คำว่า "กิจการ" มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานว่าการทำงานที่ประกอบ ซึ่งความหมายย่อมจะครอบคลุมถึงการใด ๆ ที่ได้ทำเพื่อเป็นการทำมาหาได้ ลักษณะเป็นการประกอบอาชีพ เมื่อจำเลยทั้งสองประกอบอาชีพตั้งฟาร์มเลี้ยงกุ้ง การซื้อขายระหว่างโจทก์กับ

จำเลยทั้งสองจึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 193/34(1) ตอนท้ายซึ่งมีสิทธิเรียกร้องมีกำหนดอายุความ 5 ปี ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ เห็นว่าข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์เป็นบริษัทจำกัดประกอบกิจการโรงงานผลิตอาหารสัตว์ทุกชนิดเพื่อจำหน่าย ส่วนจำเลยทั้งสองมีอาชีพเลี้ยงกุ้งตั้งฟาร์มชื่อ "วิทยาฟาร์ม" และเป็นลูกค้าโจทก์ โดยซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์การเลี้ยงกุ้งจากโจทก์เพื่อนำไปเลี้ยงกุ้ง เมื่อจำเลยทั้งสองซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์การเลี้ยงกุ้งไปเพื่อเลี้ยงกุ้งจำหน่ายหาได้ซื้อไปเพื่อเลี้ยงกุ้งไว้บริโภคเอง กรณีจึงตกอยู่ในบังคับของ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 ตอนท้ายที่ว่าเว้นแต่เป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายลูกหนี้เอง ดังนั้นอายุความสิทธิเรียกร้องของโจทก์ จึงมีกำหนด 5 ปี หาใช่ 2 ปี ดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยไม่ เมื่อปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ได้ลงชื่อยอมรับยอดหนี้ตามบันทึกเอกสารหมายเลข จ.6 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2533 อันมีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลง เมื่อนับระยะเวลาจากวันดังกล่าวถึงวันที่ 23 เมษายน 2536 ซึ่งเป็นวันฟ้องยังไม่พ้นกำหนด 5 ปี ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ ฎีกาโจทก์ฟังขึ้น เมื่อฟังได้ตั้งวินิจฉัยมาแล้วว่าฟ้องโจทก์ไม่ขาดอายุความ ปัญหาว่า จำเลยทั้งสองจะต้องรับผิดชอบชำระราคาอาหารและผลิตภัณฑ์การเลี้ยงกุ้งแก่โจทก์เพียงใด ปัญหานี้เนื่องจากโจทก์ได้นำสืบข้อเท็จจริงมาเสร็จสิ้นเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหานี้โดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ โจทก์นำสืบฟังได้ว่า จำเลยทั้งสองได้สั่งซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์การเลี้ยงกุ้งจากโจทก์ไปรวม 20 ครั้ง เป็นเงินทั้งสิ้น 4,297,756 บาท จำเลยทั้งสองได้รับสินค้าไปครบถ้วนแล้ว เมื่อถึงกำหนดชำระราคา จำเลยทั้งสองไม่ชำระ จำเลยทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบชำระราคาเป็นเงิน 4,297,756 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปตามที่โจทก์ขอพิพากษากลับ ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 4,297,756 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

องค์คณะ

อากาศ บำรุงชีพ · ชัยนาท พันดาวงศ์ · ไพฑูรย์ แสงจันทร์เทศ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/209/2540>